

Styre: Universitetsstyret

Styresak: 9/19

Møtedato: 21.02.2019

Dato: 6.2.2019

Arkivsaksnr: 2016/1334

Tiltaksplan for anskaffelser 2019

Henvisning til bakgrunnsdokumenter

- Styresak 13/16, [Anskaffelsesstrategi for Universitetet i Bergen 2016-2019](#)
- Styresak 6/18, [Tiltaksplan for anskaffelser 2018](#)

Saken gjelder:

Universitetet kjøper årlig varer og tjenester for over 1,3 milliarder kroner. Innkjøp utgjør dermed en vesentlig del av UiBs budsjett, og mål og strategi for dette området er dermed en vesentlig del av økonomistyring. Samtidig er kvalitet i anskaffelser viktig for at UiB når mål innenfor undervisning, forskning og formidling.

UiB har vedtatt en anskaffelsesstrategi for perioden 2016-2019. Siden strategien ble vedtatt, har forventningene til hva man skal kunne oppnå med anskaffelser i samfunnet økt. Offentlige oppdragsgivere skal bidra til bedre miljø, klima, arbeidsforhold i leverandørkjeden og til å redusere sosial dumping. I denne saken legges Tiltaksplan for anskaffelser 2019 fram. Planen er en oppfølging av strategien med hovedprioriteringer knyttet til samfunnsansvar og avtaleoppfølging. Samtidig videreføres arbeidet med å sikre gode anskaffelser og bestillinger i samsvar med de regler og rutiner som gjelder.

Forslag til vedtak:

Universitetsstyret tar tiltaksplan for anskaffelser 2019 til orientering.

Kjell Bernstrøm
Universitetsdirektør

6.2.2019/Kitty Anette Amlie Tverrå/ Kjetil Skog/ avd.dir. Per Arne Foshaug

Vedlegg:

1. Saksframstilling
2. [Tiltaksplan for anskaffelser 2019](#)

Saksframstilling

Styre:
Universitetsstyret

Styresak:
9/19

Møtedato:
21.02.2019

Arkivsaksnr:
2016/1334

Tiltaksplan for anskaffelser 2019

Bakgrunn

Universitetsstyret vedtok i februar 2016 Anskaffelsesstrategi 2016-2019 for Universitetet i Bergen. Strategien er basert på en standard utviklet av Difi og følges opp med årlige tiltaksplaner.

Hovedmålsettingen for anskaffelsesstrategien er at anskaffelser skal bidra til at universitetet når de primære målene innenfor undervisning, forskning, formidling og innovasjon. Målsettingen er at dette skal skje gjennom gode og lovlige anskaffelser.

Anskaffelsesstrategien er inne i sitt siste år, og det vil derfor i løpet av 2019 gjøres en vurdering av hva som er oppnådd og hvilke mål som skal legges til grunn i ny anskaffelsesstrategi. Denne vil sees i sammenheng med universitetets strategi, handlingsplan for ytre miljø og andre aktuelle handlingsplaner og dokumenter.

Status og resultater 2018

Arbeidet i 2018 har tatt utgangspunkt i hovedprioriteringene i tiltaksplanen som ble lagt fram for styret i februar 2018.

For å *reducere avvik som innebærer brudd på offentlige anskaffelsesregler og interne rutiner*, er det gjennomført avviksrapportering ved alle enheter. Det er gjennomført møter i ulike ledergrupper ved UiB inkludert et eget prosjekt i ledergruppen ved Sentraladministrasjonen. Statistikk viser nå at flere fakturaer blir forhåndsgodkjent gjennom bestillingssystemet; 62 % i 2016, 75 % i 2017 og 82 % i 2018. Det er videre færre kjøp over 100 000,- hvor Seksjon for innkjøp ikke er kontaktet.

Hva gjelder *rammeavtaler*, har universitetet inngått flere rammeavtaler på nye områder, samt fornyet rammeavtaler på eksisterende områder. Dette er med på å *øke behovsdekningen*. Siste hovedprioritering gjelder etablering av *bedre rutiner for oppfølging av inngåtte avtaler* noe som er viktig både av kommersielle årsaker og for å ta samfunnsansvar. Det er under gjennomføring et avtaleoppfølgingsprosjektet som både innebærer etablering av strukturer og oppfølging av konkrete avtaler.

Felles for alle prioriteringene har vært fokus på effektive arbeidsprosesser gjennom bruk av både eksisterende og nye digitale verktøy.

Hovedprioriteringer i 2019

I 2019 vil følgende områder ha hovedfokus:

1. Samfunnsansvar i anskaffelser
2. Systematisk avtaleoppfølging
3. Effektiv bestillerorganisasjon

At samfunnsansvar skal være en sentral del av offentlige anskaffelser er regulert både i lov om offentlige anskaffelser, FNs bærekraftsmål, tildelingsbrev fra departementet og tidligere vedtak i styret. Departementet forventer at vi som offentlig virksomhet går foran i arbeidet

med å fremme et seriøst arbeidsliv. Med samfunnsansvar i anskaffelser skal følgende områder ivaretas:

- Menneskerettigheter – det å respektere menneskeverdets ukrenkelighet
- Miljø og klima – unngå skadelig miljøpåvirkning og sørge for en bærekraftig utvikling
- Arbeidsliv – det å sikre gode og anstendige arbeidsforhold
- Forretningsmessig integritet – å motvirke korrupsjon og håndtere gråsoner på en god måte
- Omgivelser/samfunn/verden – å bidra positivt lokalt og globalt

I egen organisasjon har vi blant annet i Handlingsplan for ytre miljø, et tiltak som gjelder bedre organisert gjenbruk av aktuelle varer da mulige effekter vil være mindre avfall og færre innkjøp. En reduksjon av avfallet vil naturligvis redusere universitetets klimagassutslipp.

Vi vil videre stille krav til og undersøke hvordan forholdene over ivaretas hos leverandørene våre. Arbeidet er innrettet mot områder med stor risiko og påvirkningsmulighet og berører alle fasene i anskaffelsesprosessen. En målsetning er å påvirke flere av våre leverandører til å bli miljøsertifiserte og klimanøytrale. Videre skal det i enda større grad enn tidligere stilles spesifikke krav til leveranser med signifikant miljø- og klimapåvirkning.

I tillegg til oppfølging av krav til miljø, klima og arbeidsforhold, vil god avtaleoppfølging sikre at det leveres til rett tid, med riktig kvalitet og med rett pris. Avtaleoppfølging prioriteres derfor særskilt gjennom eget prosjekt for å få en mer systematisk og effektiv tilnærming.

En foreløpig kartlegging i avtaleoppfølgingsprosjektet, viser at det er stor variasjon i organiseringen av bestillerfunksjonen ved de enkelte instituttene og avdelingene. Ved en gjennomgang av aktive bestillere, kommer det frem at mange utfører denne aktiviteten i en mindre del av stillingen enn det som er anbefalt. Derfor vil vi i 2019 kartlegge hele bestillerorganisasjonen for å vurdere hvordan universitetet best kan organisere denne arbeidsprosessen. Arbeidet knyttes opp mot prosjekt tjenesteutvikling.

I tillegg til aktiviteter knyttet til hovedprioriteringene, utføres det jevnlig aktiviteter som bygger opp under fastsatte resultatmål (jf. vedlagte tiltaksplan). Dette innebærer fortsatt avviksrapportering og lederforankring, tiltak for å sikre mer effektive arbeidsprosesser, bedre bruk av digitale verktøy mm. I 2018 fikk vi nytt system for konkurransegjennomføring og avtaleoppfølging, samt egen tilpasning i brukerstøttesystemet for bestilling av varer og tjenester.

Universitetsdirektøren sine kommentarer

Arbeidet med anskaffelsesstrategien har i perioden resultert i en mer helhetlig tilnærming til innkjøpsområdet. Selv om det er krevende å innfri alle krav som stilles til feltet, er det etablert en systematikk rundt planlegging, gjennomføring og oppfølging av innkjøp som har redusert risiko for avvik.

Det er spesielt arbeidet med ledelsesforankring og avviksoppfølging som har hatt god effekt på universitetets etterlevelse av offentlige anskaffelsesregler og interne rutiner. Det er derfor viktig å opprettholde dette arbeidet. Når vi velger å prioritere andre områder er det for å i enda sterkere grad å innfri forventninger på området.

Samfunnsansvar er et av fire delmål i anskaffelsesstrategien. UiB har allerede gjort mye gjennom å bli sertifisert som miljøfyrtårn, ha medlemskap i Initiativ for etisk handel og ha satt seg mål om klimanøytralitet. Dette er valg som viser vilje til å bidra til forandring i samfunnet. Gitt UiBs strategiske prioriteringer, er det likevel naturlig å styrke tiltak innenfor dette delmålet ytterligere i 2019. De mest konkrete tiltakene vil være å stille krav til og følge opp universitets leverandører gjennom systematisk innhenting av informasjon og oppfølging av eventuelle avvik.

6.2.2018/Kitty Anette Amlie Tverrå/Kjetil Skog/ avd.dir. Per Arne Foshaug